

**STRATEGIA LOCALA SECTOR 5 PENTRU
PREVENIREA SI COMBATEREA
FENOMENULUI VIOLENTEI IN FAMILIE
2017**

- I. INTRODUCERE**
- II. INFORMATII GENERALE RELEVANTE**
- III. PRIORITATI, POLITICI SI CADRU JURIDIC
EXISTENT**
- IV. DEFINIREA PROBLEMEI**
- V. OBIECTIVELE STRATEGIEI**
- VI. PRINCIPII GENERALE**
- VII. DIRECTII DE ACTIUNE**
- VIII. REZULTATE ASTEPTATE SI INDICATORI**
- IX. PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE**
- X. ETAPE ULTERIOARE SI INSTITUTII
RESPONSABILE**

CAPITOLUL I – INTRODUCERE

Violenta in familie este una din cele mai grave probleme cu care se confrunta societatea contemporana, atat la nivel international, cat si la nivelul Romaniei.

In ciuda faptului ca violenta in familie si, in special, violenta impotriva femeii constituie de cateva decenii un subiect de dezbatere, comunitatea internationala nu a reusit, pana in prezent, sa puna capat acestei forme extrem de distructive. Violenta in familie este o problema complexa, care implica, atat protectia integritatii personale a victimelor, cat si protejarea intereselor lor sociale comune, precum libertatea si democratia.

Violenta pe motive de gen aduce, de asemenea, o grava atingere democratiei, pornind de la premisa ca femeile supuse violentelor reprezinta o categorie ale carei sanse de a participa la viata sociala si profesionala sunt semnificativ reduce, in timp ce viata de familie isi pierde functia de a oferi membrilor acesteia securitatea de care ei au nevoie.

Datele recente arata ca societatea romaneasca contemporana, in lipsa unor modele progresiste, tinde sa se orienteze spre construirea relatiilor dintre femei si barbati in familie, catre un model patriarhal, axat din pacate, pe fondul scaderii nivelului de trai, al nivelului de educatie si pe evolutiile sociale negative ale tranzitiei romanesti.

In acest context, prevenirea violentei in familie devine o prioritate in ceea ce priveste promovarea modelelor relationale bazate pe egalitatea de gen. Totodata, apare ca o necesitate introducerea in legislatia romaneasca a unor referiri concrete la masuri si actiuni menite sa confere o protectie adecvata femeilor, copiilor si varstnicilor care se confrunta cu violente in cadrul familial, acestea fiind, in fapt, categorii sociale aflate intr-un grad ridicat de vulnerabilitate. Adesea, violenta se manifesta prin controlarea si izolarea victimelor, cele care sunt confruntate cu violente casnice fiindu-le greu sa accepte necesitatea raportarii acestor fapte autoritatilor, fiind adesea supuse unor presiuni puternice din partea autorului violentelor, a rudelor sau a altor persoane pentru a renunta la plangere.

Prin urmare, protectia juridica cuprinzatoare si coerenta a integritatii victimelor violentei in familie are o importanta capitala, autoritatile competente trebuind sa acorde prioritate urmaririi penale a faptelor savarsite cu violenta in contextul relatiilor de familie.

Stategia Locala pentru Prevenirea si Combaterea Fenomenului Violentei in Familie pentru perioada 2016 – 2017 este documentul programatic care inglobeaza obiectivele generale si specifice pe directiile de actiune asumate de toate institutiile implicate in reducerea amplitudinii

fenomenului violentei in familie la nivel local. Acest document cheie reprezinta rezultatul unui proces transparent de consultare la nivelul autoritatilor responsabile la nivel teritorial.

Strategia Locala pentru Prevenirea si Combaterea Violentei in Familie va fi implementata in intervalul 2016 – 2017 si este realizata in baza si in conformitate cu Strategia nationala pentru prevenirea si combaterea fenomenului violentei in familie 2013 – 2017, aprobata prin H.G. nr. 1156/2012.

Strategia Locala pentru Prevenirea si Combaterea Violentei in Familie pentru perioada 2016 – 2017 este implementata prin intermediul Planului de actiune, fiind promovat impreuna cu strategia si asumat ca document de politici publice in domeniu, conferind caracterul formal si legitimitatea raspunsului la fenomenul violentei in familie.

CAPITOLUL II - INFORMATII GENERALE

Romania, ca stat democratic european, promoveaza o politica publica integrata in materia cresterii eficientei prevenirii si controlului infractionalitatii in domeniul violentei in familie, bazata pe o atitudine proactiva orientata spre reducerea costurilor violentei in familie, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate in favoarea victimelor, precum si in vederea reabilitarii juridice si sociale a agresorilor familiali, cresterea increderii publicului in institutiile de profil, precum si implicarea societatii civile in programe de suport.

A. PARTICULARITATI GENERALE LA NIVELUL SECTORULUI 5

1. Caracteristici geografice

Situat in partea de sud-vest a Bucurestiului, cu prelungiri in zona judetului Ilfov, care conduc spre orasele Giurgiu si Alexandria, sectorul 5 se invecineaza la est cu sectorul 4, la nord cu sectoarele 1 si 3 si la vest cu sectorul 6, desfasurandu-se pe o suprafata de 30 km².

2. Caracteristici socio – demografice

Populatie stabila: 298.816 locuitori, dintre care 141.907 barbati si 156.909 femei

Instituti de invatamant: Reteaua de educatie si invatamant a sectorului 5, foarte densa, cuprinde instituti de invatamant precum: Facultatea de Drept, Facultatea de Stiinte Biologice, Facultatea de Medicina si Farmacie, Facultatea de Medicina Veterinara, Institutul Pedagogic, Academia Militara, precum si 9 licee, 27 de scoli generale, o scoala speciala, un centru de primire in regim de urgenta pentru copiii strazii, un adapost de zi si de noapte pentru copiii strazii, 9 apartamente sociale pentru copiii care beneficiaza de masura de protectie speciala, un centru rezidential pentru copiii si dizabilitati, un centru de zi pentru recuperarea copiilor cu dizabilitati, 4 centre de zi si 4 crese si 2 cluburi pentru tineret.

Unitati de asistenta medicala: Reteaua de asistenta sanitara din sectorul 5, include unitati spitalicesti, policlinici, cabinete medicale, farmacii centre veterinare. Printre cele mai importante spitale: Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti, Spitalul Clinic „Prof. Dr. Th.

Burghel”, Spitalul de Ftiziopediatrie, Institutul de Pneumoftiziologie „Marius Nasta”, la cere se adauga numeroase policlinici si dispensare pentru adulti si copii.

Protectia cetateanului: Politia Sector 5 din cadrul Directiei Generale de Politie a Municipiului Bucuresti, precum si Directia Generala de Politie Locala Sector 5, care functioneaza in baza Hotararii Consiliului Local al Sectorului 5 nr. 64/24.12.2010, prin preluarea posturilor si personalului Politiei Comunitare Sector 5, infiintata in scopul exercitarii atributiilor privind apararea drepturilor si libertatilor fundamentale ale persoanei, a proprietatii private si publice, prevenirea si descoperirea infractiunilor.

Organizarea si functionarea Politiei Locale Sector 5 sunt prevazute de Legea nr. 155/14.07.2010 – Legea Politiei Locale si HG nr. 1332/29.12.2010 privind aprobarea Regulamentului – cadru de organizare si functionare a politiei locale, precum si de prevederile Regulamentului de Organizare si Functionare al institutiei.

3. Informatii despre violenta in familie

La nivelul Directiei Generale de Asistenta Sociala si Protectia Copilului Sector 5, in anul 2015, s-au inregistrat un numar de 17 cazuri de copii victime ale violentei in familie, cu urmatoarele categorii de varsta: < 1an – 1 caz, 1-2 ani – 2 cazuri, 3-6 ani – 3 cazuri, 7-9 ani – 2 cazuri, 10-13 ani – 8 cazuri, 14-17 ani – 1 caz. Serviciile oferite victimelor violentei in familie au fost urmatoarele: consiliere primara – 9, consiliere sociala – 9, consiliere juridica – 9, reprezentare in instanta – 4, asistenta sociala – 9, asistenta medicala si ingrijire – 5.

In anul 2016, primul trimestru s-au inregistrat un numar de 10 cazuri de copii victime ale violentei in familie, cu urmatoarele categorii de varsta: < 1 an – 1 an, 1-2 ani – 2 cazuri, 3-6 ani – 4 cazuri, 7-9 ani – 1 caz, 10-13 ani – 1 caz. Serviciile oferite victimelor violentei in familie au fost urmatoarele: consiliere primara – 10, consiliere psihologica – 10, consiliere sociala – 10, mediere – 1.

La nivelul Directiei Generale de Asistenta Sociala si Protectia Copilului Sector 5, cazurile de violenta asupra femeilor/violenta domestica au fost directionate catre Centrul de Asistenta pentru Mama si Copil, aflat in subordinea Directiei Generale de Asistenta Sociala a Municipiului Bucuresti, Sos. Viilor, nr. 44, sector 5, in cadrul acestui centru victimele beneficiind de consiliere juridica, psihologica, precum si asistenta sociala, fiind asigurate masa si cazare.

CAPITOLUL III – PRIORITATI, POLITICI SI CADRU JURIDIC EXISTENT

Strategia Locala de Prevenire si Combatere a Violentei in Familie este un document de viziune strategica pe termen lung, care confera coordonatele majore de actiune in sprijinul promovarii drepturilor victimelor, asigurarii securitatii si protejarii victimelor abuzurilor familiale.

Strategia Locala pentru Prevenirea si Combaterea Violentei in Familie pentru perioada 2016 – 2017 si Planul de Actiune pentru implementarea Strategiei Locale de Prevenire si Combatere a Violentei in Familie pentru perioada 2016 – 2017 stabilesc un set de masuri destinate sa reduca sau sa contribuie la diminuarea actelor de violenta in familie, sa atenueze sentimentul de insecuritate al victimei, precum si sa reduca riscul recidivei si facilitarea unei reintegrari sociale a persoanelor care au comis infractiuni de violenta in familie.

Prezenta strategie vizeaza prevenirea si combaterea violentei in familie, care in mod curent afecteaza viata de familie si comunitatea.

Cadrul legislativ national in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie cuprinde:

- ✓ Codul Penal al Romaniei, republicat, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Legea nr. 217/2003 prevenirea si combaterea violentei in familie, republicata;
- ✓ Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Legea nr. 211 din 27/05/2004 privind unele masuri pentru asigurarea protectiei victimelor infractiunilor, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Legea nr. 292/2011 a asistentei sociale;
- ✓ Hotararea Guvernului nr. 1434/2004, republicata privind atributiile si Regulamentul – cadru de organizare si functionare ale Directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- ✓ Hotararea Guvernului nr. 1007/2010 privind aprobarea programelor de interes national in domeniul protectiei familiei si a drepturilor copilului pentru perioada 2010 – 2012;
- ✓ Hotararea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei – cadru privind prevenirea si interventia in echipa multidisciplinara si in retea in situatiile de violenta asupra copilului si de violenta in familie;
- ✓ Ordinul nr. 383 din 12.07.2004 privind aprobarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale din domeniul protectiei victimelor violentei in familie;

- ✓ Ordinul nr. 384 din 12.07.2004 pentru aprobarea Procedurii de conlucrare in prevenirea si monitorizarea cazurilor de violenta in familie;
- ✓ Ordinul nr. 385/304/1018 din 21.07.2004 privind aprobarea Instructiunilor de organizare si functionare a unitatilor pentru prevenirea si combaterea violentei in familie.

Lupta impotriva violentei in familie este plasata in paradigma protectiei drepturilor fundamentale ale copilului si ale omului, asa cum sunt acestea recunoscute de Conventia ONU privind drepturile copilului, Declaratia Universala a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. Totodata, exista o serie intrega de recomandari internationale bazate pe o cazuistica instrumentata la nivelul instantelor internationale, care plaseaza violenta in familie in contextul practicilor si politicilor ce vizeaza sanatatea publica si lupta impotriva tratamentelor discriminatorii. Este de necontestat faptul ca prevenirea si combaterea violentei in familie se regaseste in toate normele juridice internationale, care au stat la baza elaborarii legislatiei romanesti in domeniu.

CAPITOLUL IV – DEFINIREA PROBLEMEI

Lipsa unui cadru legislativ coerent și funcțional, absența practicilor unitare de lucru, insuficienta dezvoltare a serviciilor, lipsa specialiștilor și slaba lor pregătire, precum și lipsa unei culturi nonviolente sunt cele mai importante probleme la care va răspunde prezenta strategie.

Având în vedere că multe victime au semnalat lipsa de reacție a reprezentanților poliției, dificultăți în obținerea ordinelor de protecție, precum și lipsa de informare a medicilor de familie, privind serviciile care pot fi accesate de victimele violenței intrafamiliale, apreciem că deosebit de utilă continuarea demersurilor privind campaniile de informare, care să vizeze aceste categorii de specialiști.

Reteaua inter-instituțională de servicii trebuie direcționată și coordonată, pentru a obține rezultate și pentru a asista victimele în mod corespunzător. Un aspect la fel de important se referă la necesitatea imperativă de a sprijini dezvoltarea unei capacități de intervenție sistematică la nivel local, în strânsă coordonare cu organele de poliție și parchetele, pentru protecția și siguranța victimelor – adulți și copii, deopotrivă.

În cadrul procesului ulterior de implementare a strategiei, vor fi elaborate sau, după caz, actualizate, proceduri de lucru interinstituționale unitare și standarde de calitate privind servicii sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie. Vor fi susținute eforturi pentru extinderea serviciilor (adăposturi, centre de consiliere, linii telefonice de urgență) și va fi promovat parteneriatul cu societatea civilă.

CAPITOLUL V – OBIECTIVELE STRATEGIEI

Obiective generale:

1. Prevenirea violentei in familie in vederea diminuarii fenomenului;
2. Protectia victimelor violentei in familie si responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru institutional integrat, si adoptarea unor politici si masuri specifice;
3. Promovarea cooperarii interinstitutionale si sustinerea parteneriatului cu societatea civila si a parteneriatului public-privat in implementarea politicilor in domeniu.

Obiective operationale:

1. Cresterea eficacitatii programelor de prevenire prin implementarea sistematica a masurilor de prevenire in vederea reducerii tolerantei la violenta in familie.
2. Dezvoltarea de atitudini si comportamente non-violente pentru atingerea obiectivului „toleranta zero” fata de violenta in familie.
3. Asigurarea implementarii unitare a legislatiei si imbunatatirea cadrului legislativ actual, prin elaborarea legislatiei secundare.
4. Intarirea capacitatii institutionale a autoritatilor administratiei publice locale de gestionare a violentei in familie corelat cu violenta asupra copilului.
5. Dezvoltarea unui sistem unitar de servicii sociale specializate in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie si asigurarea calitatii acestora, printr-o abordare nediscriminatorie, in particular sensibila la diferentele culturale, de varsta si gen.
6. Crearea unui sistem informational integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie si violenta asupra copilului la nivel local.
7. Dezvoltarea si consolidarea competentelor profesionale ale resurselor umane in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie/Cresterea calitatii resurselor umane.
8. Dezvoltarea relatiilor de colaborare intre partenerii implicati in prevenirea si combaterea violentei in familie.
9. Monitorizarea si evaluarea activitatilor intreprinse in vederea prevenirii si combaterii violentei in familie.

CAPITOLUL VI – PRINCIPII GENERALE

Fiecare masura cuprinsa in prezenta strategie si planul de actiune se subsumeaza urmatoarelor principii:

- ✓ Principiul legalitatii in desfasurarea activitatilor de prevenire
- ✓ Principiul respectarii drepturilor omului si a libertatilor fundamentale in implementarea masurilor de prevenire si combatere a violentei in familie;
- ✓ Principiul nediscriminarii si egalitatii de sanse si de tratament intre femei si barbati – impune actorilor care gestioneaza cazurile de violenta in familie adoptarea unui comportament corect, impartial si nediscriminatoriu, fara deosebire de rasa, sex, religie, nationalitate, apartenenta politica, avere sau origine sociala, fata de toti cetatenii;
- ✓ Principiul celeritatii in instrumentarea cazurilor de violenta in familie;
- ✓ Principiul prevenirii savarsirii actelor de violenta in familie;
- ✓ Principiul securizarii si protectiei victimei – garanteaza interventia, in limita cadrului legal, prin actiuni care sa asigure inclusiv protectia fizica a victimei;
- ✓ Principiul centrarii pe persoana. Acest principiu presupune centrarea pe nevoile persoanei si implicarea ei activa in toate deciziile ce o privesc;
- ✓ Principiul confidentialitatii si al normelor deontologice profesionale, fara prejudicierea activitatii de semnalare a situatiilor de violenta sau a activitatii de instrumentare a cazurilor;
- ✓ Principiul prevenirii revictimizarii, prin limitarea interviurilor repetate;
- ✓ Principiul finantarii adecvate si utilizarii responsabile a resurselor financiare alocate pentru implementarea masurilor identificate pentru atingerea obiectivelor de reducere a violentei in familie;
- ✓ Principiul descentralizarii in dezvoltarea actiunilor de prevenire si combatere a violentei in familie – presupune acordarea unui sprijin logistic si financiar pentru autoritatile locale;
- ✓ Principiul abordarii integrate – presupune coordonarea si cooperarea intre institutiile implicate, iar practicile si procedurile in domeniul prevenirii, monitorizarii si combaterii violentei in familie, precum si cele de implementare a masurilor de asistenta sociala, vor avea la baza o viziune si o conceptie unitara, cu accent pe parteneriat si colaborarea in retea;
- ✓ Principiul parteneriatului public – privat, care recunoaste importanta cooptarii societatii civile in activitatile concrete de implementare a masurilor de prevenire si combatere a violentei in familie.

CAPITOLUL VII – DIRECTII DE ACTIUNE

Pentru anii 2016 – 2017, Directia Generala de Asistenta Sociala si Protectia Copilului Sector 5 si-a propus atingerea urmatoarelor directii de actiune, tinand cont de masurile prevazute de prezenta strategie, respectiv:

- dezvoltarea capacitatii autoritatilor administratiei publice locale sector 5 de a interveni in prevenirea si combaterea violentei in familie;
- implementarea la nivel local sector 5 a Sistemului informational integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie;
- realizarea de actiuni de prevenire a fenomenului violentei in familie, in colaborare cu institutiile partenere;
- formarea profesionala continua a specialistilor care activeaza in domeniul violentei in familie;
- recuperarea victimei si/sau a agresorului familial prin activitati integrate si complementare medicale, de informare, consiliere, psihoterapie si alte terapii, derulate intr-o maniera integrata in scopul cresterii autonomiei si valorii sociale individuale, a dezvoltarii responsabilitatii si redobandirii abilitatii sociale;
- continuarea procesului de finantare pentru infiintarea de noi unitati de prevenire si combatere a violentei in familie.

CAPITOLUL VIII – REZULTATE ASTEPTATE SI INDICATORI

Urmare a implementarii eficiente a prezentei strategii in perioada 2016 – 2017, vor fi atinse urmatoarele rezultate la nivel local:

Nr. crt.	Rezultate	Indicatori
1.	Reducerea tolerantei fata de violenta in familie si cresterea eficacitatii programelor de prevenire prin implementarea sistematica a masurilor de prevenire.	Numarul programelor de prevenire implementate. Numar de beneficiari ai programelor de prevenire in dinamica. Numar de victime in dinamica in zonele de aplicare a programelor de prevenire.
2.	Dezvoltarea de atitudini si comportamente non-violente pentru atingerea obiectivului „toleranta zero” fata de violenta in familie.	Numarul de campanii de informare implementate. Numar de materiale informative diseminate. Numarul de persoane informate. Numar de sesizari privind violenta in familie in dinamica.
3.	Implementarea unitara a legislatiei si imbunatatirea legislatiei secundare.	Actele normative care modifica si completeaza legislatia in vigoare. Acorduri bilaterale. Ghiduri si proceduri elaborate si diseminate. Modele de bune practici diseminate.
4.	Intarirea capacitatii institutionale a autoritatilor administratiei publice locale de gestionare a violentei in familie corelat cu violenta asupra copilului.	Numar de protocoale de colaborare si parteneriate semnate intre institutiile implicate. Numar cazuri victime ale violentei in familie instrumentate anual. Numarul de servicii infiintate anual. Cresterea numarului victimelor/agresorilor care beneficiaza de servicii, in functie de nevoile lor.
5.	Existenta unui sistem unitar de servicii sociale specializate in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie si asigurarea calitatii acestora, printr-o abordare nediscriminatorie, in particular sensibila la diferentele culturale, de varsta si gen.	Standarde de calitate pentru serviciile destinate victimelor violentei in familie si cele destinate agresorilor. Metodologia privind procedurile de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie.
6.	Existenta unui sistem informational integrat de inregistrare, raportare si management al cazurilor de violenta in familie si violenta asupra copilului la nivel local.	Formatul soft si utilizarea acestuia de catre autoritatile/institutiile implicate in gestionarea violentei in familie.
7.	Consolidarea capacitatii profesionale a resurselor umane in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie/Cresterea	Numarul de cursuri de formare profesionala continua organizate. Numarul de profesioniști, pe categorii

	calitatii resurselor umane.	profesionale pregatiti la nivel local.
8.	Dezvoltarea relatiilor de colaborare intre partenerii implicati in prevenirea si combaterea violentei in familie.	Numar de protocoale de colaborare si parteneriate semnate intre institutiile implicate.
9.	Monitorizarea si evaluarea activitatilor intreprinse in vederea prevenirii si combaterii violentei in familie.	Rapoartele semestriale si anuale intocmite si publicate.

CAPITOLUL IX – PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE

Activitatile de monitorizare se vor desfasura pe toata perioada de implementare si vor include, atat colectarea, prelucrarea si analiza datelor de monitorizare, progresele inregistrate in implementarea strategiei, identificarea si corectarea problemelor practice aparute in aplicarea politicilor si normelor antiviolenza in familie, precum si cresterea gradului de cunoastere, intelegere si implementare a masurilor de prevenire si combatere a acestui fenomen.

Pe parcursul implementarii strategiei unele activitati produc rezultate care ar putea sa conduca la modificari ale modului in care au fost concepute activitatile. In aceste situatii, pot fi formulate recomandari privind modul in care profilul activitatilor ar putea fi imbunatatit, astfel incat sa conduca la cresterea performantei in atingerea obiectivelor strategiei.

Evaluarea va fi folosita ca un instrument important pentru planificarea viitoare.

Evaluarea va lua in considerare urmatoarele criterii:

- ✓ Eficacitatea si eficienta masurilor si actiunilor intreprinse pentru realizarea obiectivelor in termeni de performanta, rezultate si valoare adaugata;
- ✓ Relevanta obiectivelor si masurilor de interventie propuse pentru indeplinirea acestora;
- ✓ Impactul social al rezultatelor obtinute si a modalitatilor propuse pentru atingerea acestora;
- ✓ Sustenabilitatea rezultatelor pe termen mediu si lung;
- ✓ Valoare adaugata ca element de noutate fata de documentele programatice anterioare.

CAPTOLUL X – ETAPE ULTERIOARE SI INSTITUTII RESPONSABILE

Strategia Locala pentru Prevenirea si Combaterea Violentei in Familie pentru perioada 2016 – 2017, va urmari sa analizeze modul de folosire a resurselor, realizarea impactului asteptat si eficienta interventiilor. Se vor evalua factorii de succes sau de esec, cat si sustenabilitatea rezultatelor si impactului strategiei, reactiile de raspuns ale institutiilor pe fiecare nivel, la sfarsitul perioadei urmand a fi elaborata si implementata o noua strategie.

Institutiile responsabile vor fi determinate la acel moment in functie de noile obiective, actiuni si competente.